

שבת פרשת וילך, שבת שובה, ו' תשרי, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 בָּדָם שֶׁמִּמְשִׁיךְ אֶת הַחַיִּית, הוּא לֹא רַק כְּפִי שֶׁהַחַיִּית בָּאָה מֵהַנֶּפֶשׁ
 2 אֲלֵא גַם כְּמוֹ שֶׁפָּכָר בָּא הָדָם וּמִתְפַשֵּׁט בְּאַבְרָיִם הַשּׁוֹנִיִּם בְּגוֹף
 3 וּמִחִתָּה אוֹתָם, שְׁגַם אֲזוּ כִּשְׁמֵהֶם כִּבְר זֶרֶם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַאֲבֹרִים
 4 כִּפְרֵט אֵינן הַפְּרֵשׁ בֵּין הַדָּם וְהַחַיִּית שֶׁבְּרֹאשׁ לְהַדָּם וְהַחַיִּית
 5 בְּאֶצְבַּע שֶׁבְּרִגְלָהּ לַעֲנִיֵּן זֶה
 6 שְׁשֵׁנִיהֶם הֵם אֲבֹרִים חַיִּים, אֵינן הַבְּדֵל
 7 אִם זֶהוּ רֹאשׁ חֵי אוֹ יָד חַיָּה,
 8 וְהַהֲתַלְבְּשׁוֹת שֶׁל הַחַיִּית בְּרֹאשׁ אוֹ
 9 בְּרִגְלָהּ (עַל יָדֵי הָדָם) לֹא פּוֹעֵלֶת בַּה שׁוֹם
 10 הַגְּבִלָה וְהַגְּדֵרָה. וְאֵינן זֶה כְּמוֹ
 11 פְּשִׁיטוֹת הָאֲוֹרוֹת, מִבּוֹאֵר בְּקַבְלָה
 12 וְחִסְדוֹת שֶׁעֵשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת
 13 (וְהַאֲוִיר הָאֱלוּקִי כְּכֹלל) מֵאִירוֹת
 14 בְּאִמְצַעוֹת 'אֲוֹרוֹת' (שֶׁהֵם הַהֲאָרָה
 15 וְהַהֲתַלְגּוֹת הָאֱלוּקִית) 'רְכִלִּים'
 16 שֶׁבְּאִמְצַעוֹתָם הָאֲוִיר הוּא בְּמִידָה
 17 וְבַהֲגֵרָה מְסוּיֵמֶת וְעַל כֵּךְ מִבְּאֵר כִּאֵן
 18 שְׂאֵי הַהֲתַחֲלָקוֹת בְּעֵנֵן הַחַיִּית רַחוּק
 19 מֵהַגְּדֵרָה וְהַגְּבִלָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
 20 ה'פְּשִׁיטוֹת' (הַעֲדֵר ה'צִיּוֹר' וְהַהֲגֵרָה)
 21 שֶׁל ה'אֲוֹרוֹת', דָּעַם הַיּוֹת
 22 שֶׁהָאֲוֹרוֹת מֵצֵד עֲצָמָם בְּעֵצֵם
 23 מֵהוֹתָם הֵם פְּשׁוּטִים [לֹא מִבְּעֵי
 24 אֵינן צִרִיךְ לומר לְשִׁיטָה שֶׁל
 25 הַמְּקוֹבְלִים הַסּוֹבְרִים שֶׁהָאֲוֹרוֹת מֵצֵד
 26 עֲצָמָם הֵם פְּשׁוּטִים, לֹא כֹל 'צִיּוֹר'
 27 וְהַגְּדֵרָה, וְכֹל מוֹשֵׁג ה'צִיּוֹר' בֹּא
 28 מֵהַכִּלִּים שֶׁלִּפִּי שִׁיטָה זֶה בּוֹדֵאֵי
 29 שֶׁבְּמֵהוֹתָם הָאֲוֹרוֹת הֵם פְּשׁוּטִים אֲלֵא
 30 גַם לְשִׁיטָה שֶׁל הַמְּקוֹבְלִים
 31 שֶׁהָאֲוֹרוֹת אֵינָם פְּשׁוּטִים
 32 בְּמֵהוֹתָם, וְגַם בְּאֲוֹרוֹת עֲצָמָם יֵשׁ 'צִיּוֹר'
 33 מְסוּיֵם. וּבִסְפִירַת הַחֶסֶד, לְמִשְׁל, מֵאִיר
 34 מִלְּכַתְחִילָה אוֹר שֶׁל חֶסֶד - הָרִי גַם
 35 לְשִׁיטָה זֶה הָאֲוֹרוֹת הֵם בְּפִשְׁטוֹת
 36 לְגַבֵּי הַכִּלִּים¹⁹ כִּי אֵינן הַשּׁוֹת בֵּין
 37 ה'צִיּוֹר' כְּפִי שֶׁהוּא בְּאֲוֹרוֹת לְכַפִּי שֶׁהוּא ב'כִּלִּים', מְכַלֵּם-מְקוֹם לְמֵרוֹת
 38 הַשּׁוֹת מֵצֵד עֲצָמָם 'פְּשׁוּטִים', הִרִי בְּהֲתַלְבְּשׁוֹתָם בְּכִלִּים מְצִטְרִיִּים
 39 גַם הֵם עַל-יָדָם, כְּלוֹמֵר, הַהֲתַלְבְּשׁוֹת שֶׁל הָאֲוֹרוֹת ה'פְּשׁוּטִים' כְּכִלִּים
 40 'מְצוּיִרִים', גּוֹרֵמֶת שְׁגַם הָאֲוֹרוֹת יְחִידוֹ 'מְצוּיִרִים' וְהֵינּוּ, שֶׁמֵּצֵד הַצִּיּוֹר
 41 שֶׁבְּכִלִּים שֶׁהֵם בְּצִיּוֹר שֶׁל חֲכֵמָה וְחֶסֶד כּו', וְהִרִי בְּכִלִּים 'צִיּוֹר'
 42 הַחֲכֵמָה ו'צִיּוֹר' הַחֶסֶד הֵם בְּאֹפֶן בּוֹלֵט וּמוֹדֵעַ נֶעֱשֶׂה צִיּוֹר וְהַגְּדֵרָה גַם

בְּאֲוֹרוֹת הַמְּתַלְבְּשִׁים בְּכִלִּים, שְׁגַם הָאֲוֹרוֹת נִקְרָאִים בְּשֵׁם
 אֹר הַחֲכֵמָה וְאֹר הַחֶסֶד וְכו', הֵינּוּ אֲוֹרוֹת שֵׁשׁ בָּהֶם עֲצָמָם 'צִיּוֹר'
 וְהֵינּוּ לְפִי שֶׁהַכִּלִּים מְגַלִּים אֶת הָאֲוֹרוֹת גִּילוֹי הָאֲוֹרוֹת הוּא עַל יָדֵי
 הַכִּלִּים, וְלֹא הַכִּלִּים אֵינן הָאֲוֹרוֹת מֵאִירִים וְלֹא מִתְגַלִּים מִמְּקוֹרָם, וּמֵאֲחֵר
 שֶׁהַכִּלִּים הֵם מְגַלִּים אֶת הָאֲוֹרוֹת,
 הָאֲוֹרוֹת נִעֲשִׂים מְצוּיִרִים כְּמוֹ הַכִּלִּים
 הַמְּמַשִּׁיכִים וּמְגַלִּים אוֹתָם.
 וְהַעֲנִיֵּן בְּזֵה, דְּהִנֵּה יָדוּעַ
 שֶׁהַמְּלָכוֹת הַסְּפִירָה הַאֲחֵרוֹנָה
 שְׁדַרְכָּה אוֹר הַסְּפִירוֹת יוֹרֵד וּמֵאִיר
 לְמִטָּה שֶׁעֲנִינָה גִילוֹי שֶׁל הַסְּפִירוֹת
 שְׁמַעֲלֵיהֶן - נִקְרָאֵת בְּד' שְׁמוֹת,
 אֹר, כְּלִי, כַּח וְשֵׁם,
 שֶׁבְּכִלְלוֹת עֲנִינָם אֶחָד - עֲנִיֵּן
 הַגִּילוֹי, שֶׁהִרִי אוֹר הוּא הָאָרָה
 וְהַתְּפִשְׁטוֹת שֶׁל הַמְּאֹר, מְקוֹר הָאֹר.
 הַכִּלִּי הוּא אִמְצַעֵי דְרַכּוֹ הָאֹר מֵאִיר.
 הַכּוֹחַ הוּא אִמְצַעֵי לְפַעֲלוֹהַ וְעֵשִׂיהַ שְׁגַם
 זֶה גִילוֹי. וְהַשֵּׁם הוּא דְרַךְ 'לְקִרְוָא'
 וְלִהְיוֹת אֶת הַדְּבָר הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה
 אֲבָל בְּפִרְטוּיֹת יֵשׁ חֲלוּקִים
 בִּינֵיהֶם וְכֹל אֶחָת מֵאֲרַבְעַת הַהֲגֵדוֹת
 הַלְלוּ מִבְּטָא עֲנִיֵּן מִיּוֹד. וְעַל-דִּרְךָ
 מֵה שֶׁנִּתְבָּאָר לְעִיל²⁰ כְּמֵאֵר
 דִּבְיוֹר-הַמְּתַחֵל "זֶה הַיּוֹם תַּחֲלִית
 מִעֲשִׂיךְ" הַנּוֹכַח לְעִיל בְּעִנֵּן 'אֹר'
 ו'שֵׁם', שֶׁבְּכִלְלוֹת הֵם עֲנִיֵּן
 אֶחָד, כִּי מֵצֵד זֶה שֵׁם אֵינן עוֹד
 מְלַבְּדוֹ²¹ אֵינן מְצִיאֹת אַחֲרַת
 מְלַבְּד הַקְּדוּשָׁה-בְּרִיךְ-הוּא בְּעֵצָמוֹ
 ו'לִית אֲתֵר פְּנוּי מִיְגִיָּה²²,
 אֵינן מְקוֹם פְּנוּי מִמְּנוּ הִנֵּה גַם עֲנִיֵּן
 הַשֵּׁם (שֶׁהוּא בְּהֵעֲלֵם כְּמִבּוֹאֵר
 בְּאִרְכּוֹת בְּמֵאֵר הַנּוֹכַח שֶׁה'שֵׁם' אֵינן
 מְגַלָּה כֹּלֵל אֶת הַמְּהוֹת שֶׁל הַדְּבָר
 הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה) הוּא כְּמוֹ אֹר
 וְגִילוֹי, בֵּינָן שֶׁמֵּצֵד הַעֲצָמוֹת הַכֹּל הוּא בְּגִילוֹי כִּי לְגַבֵּי
 ה'עֲצָמוֹת' שׁוֹם דְּבַר לֹא מֵהוּוֹה הַעֲלֵם וְהַסְתֵּר.
 וְלֵאדָּרְךָ גִּיטָא, מֵצֵד שְׁנֵי, מֵצֵד זֶה שֶׁכָּל הָאֲוֹרוֹת וְהַגִּילוֹיִים,
 גַם הָאֲוֹרוֹת הַיּוֹתָר נְעִלִים, הֵם בְּאֵינן-עֲרוּף אֵינן לָהֶם כֹּל יַחַס
 וְהַשּׁוּאָה לְגַבֵּי הַעֲצָמוֹת, הִנֵּה גַם עֲנִיֵּן ה'אֹר' (שֶׁהוּא בְּגִילוֹי)
 הוּא כְּמוֹ 'שֵׁם' שֶׁהוּא בְּהֵעֲלֵם. אֲבָל בְּפִרְטוּיֹת יֵשׁ הַפְּרֵשׁ

(19) ראה הגהות לד"ה פתח אליהו שבתו"א - תרנ"ח (ע' סב). וראה ספר הערכים-חב"ד ערך אורות דספירות - "פשיטותם" ו"ציוורם" ס"ג. וש"נ. (20) ד"ה זה היום פ"ד (תורת מנחם - התוועדיוות חמ"א ע' 6). (21) ואתחנן ד, לה. (22) תקו"ז תנ"ז (צא, סע"ב).